

[Poul Hansen (Kalundborg).]

I diskussionen om vore hjemlige forhold og i de lovgivningsforanstaltninger, som er truffet det sidste års tid godt og vel, har valutastuationen stået i forgrunden, og det gør den stadig. Hertil føjer sig nu prisproblemet som følge af den seneste tids kraftige prisstigninger. Men disse problemer kan dog ikke berettiggte det almindelige sortmaleri af landets situation, som vi har set forskellige steder i pressen og i forskellige politiske taler. Der findes også lyspunkter.

Såvidt jeg har kunnet følge med i de fremkomne bedømmelser af årets høst, ligger den væsentligt bedre, end man på et vist tidspunkt turde håbe.

Høsten i forbindelse med de prisforbedringer, som er opnået på det engelske marked, vil komme valutastillingen til gode og desuden forbedre landbrugets indtægtsforhold.

Der blev i sidste folketingsssamling af hensyn til valutaforholdene gennemført en afdæmpning af efterspørgslen. Trods dette har industriproduktionen som helhed i de først forløbne 8 måneder af 1955 ligget på samme niveau som i det tilsvarende tidsrum i fjor. Der er heller ikke i beskæftigelsen som helhed nogen nedgang. Når arbejdsløshedsprocenten siden foråret har ligget lidt højere end i fjor, skyldes det udelukkende den øgede tilgang til arbejdsmarkedet.

Dette betyder imidlertid ikke, at foranstaltningerne til afdæmpning af efterspørgslen har været uden virkninger. Når den samlede produktion og den samlede beskæftigelse har kunnet opretholdes, hænger det sammen med, at industrieksporten — hvad den højtærede statsminister også gjorde opmærksom på i sin åbningstale — er øget ganske væsentligt. På baggrund af hele den økonomiske situation er det et overordentlig glædeligt træk, at vi i et så kraftigt omfang har kunnet øge afsætningen af industrivarer til udlandet, og det er naturligvis i alles interesse, at denne afsætning kan opretholdes. Ved de dispositioner af økonomisk art, som skal træffes fremover, må man fra alle sider have dette for øje.

Indtil 1. september udgjorde vor samlede udførsel, bortset fra transithandelen, godt 4 600 mill. kr. mod godt 4 200 mill. kr. i fjor. Det er en fremgang på lidt over

400 mill. kr. — hertil har landbrugsvarerne bidraget med ca. 100 mill. kr. og industrivarerne med op imod 300 mill. kr. I samme tidsrum er indførslen steget med 100 mill. kr. til knap 5 300 mill. kr. Stigningen ligger dog udelukkende i årets første måneder, medens indførslen i de 4 måneder fra maj til og med august har ligget ca. 170 mill. kr. lavere end i fjor. Der er altså i udenrigshandelen tendenser i den rigtige retning.

Når vi så vender os fra handelsbalancen til betalingsbalancen, altså valutastillingen, ser vi, at der for årets første 9 måneder som helhed har været en nedgang på knap 200 mill. kr. mod en nedgang i samme periode i fjor på knap 500 mill. kr. Ser vi på juli kvartal alene, var der i fjor en nedgang på 187 mill. kr., medens der i år er en fremgang på 102 mill. kr.

Da vi for godt et år siden og nu i foråret vedtog de økonomiske forlig til imødegåelse af nedgangen i valutastillingen, var vi klar over, at virkningerne ikke ville vise sig omgående. Det er nu klart, at foranstaltningerne er ved at slå igennem, og at de virker i den tilsigtede retning. Der har ganske vist været en nedgang på omkring et halvt hundrede mill. kr. i valutastillingen i de første 14 dage af oktober måned, men det kan ikke virke foruroligende, når man ved, at der samtidig er afdraget udenlandsk gæld på godt og vel 80 mill. kr. Tager vi dette i betragtning, er forbedringen i valutastillingen altså også fortsat nu, og det må jo i sig selv betegnes som et lyspunkt, at regeringen og nationalbanken har fundet det forsvarligt, at disse afdrag har fundet sted. Det betyder, at vi nu er i den gunstige stilling, at al forfalden udenlandsk gæld er betalt. Jeg kunne måske her indskyde den bemærkning, at man i den offentlige diskussion altfor ofte glemmer, at op til 40 pct. af det beløb, valutastillingen er lavere end i efteråret 1953, er medgået til afbetaling af udenlandsk gæld.

Som jeg nævnte før, har beskæftigelsen som helhed været af samme omfang som i fjor, men det udelukker ikke, at der er nogen nedgang på visse områder. Det gælder bl. a. tekstil- og beklædningsindustrien og fremstillingen af byggematerialer. Det kan derfor ikke undre, at der indenfor flere fag gør sig bekymringer gældende for beskæftigelsesforholdene fremover. Jeg føler mig